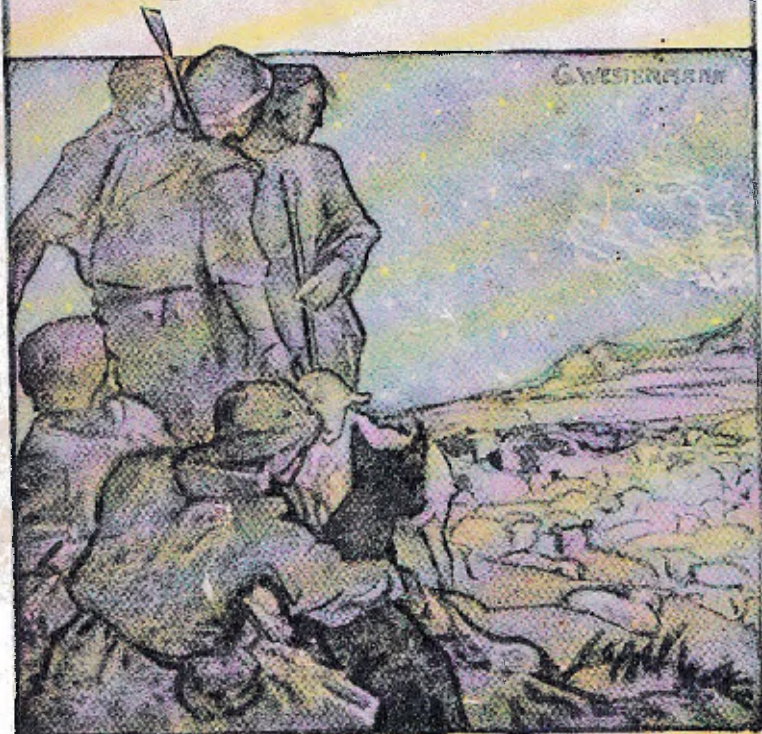

EEN KERSTSPROOKJE

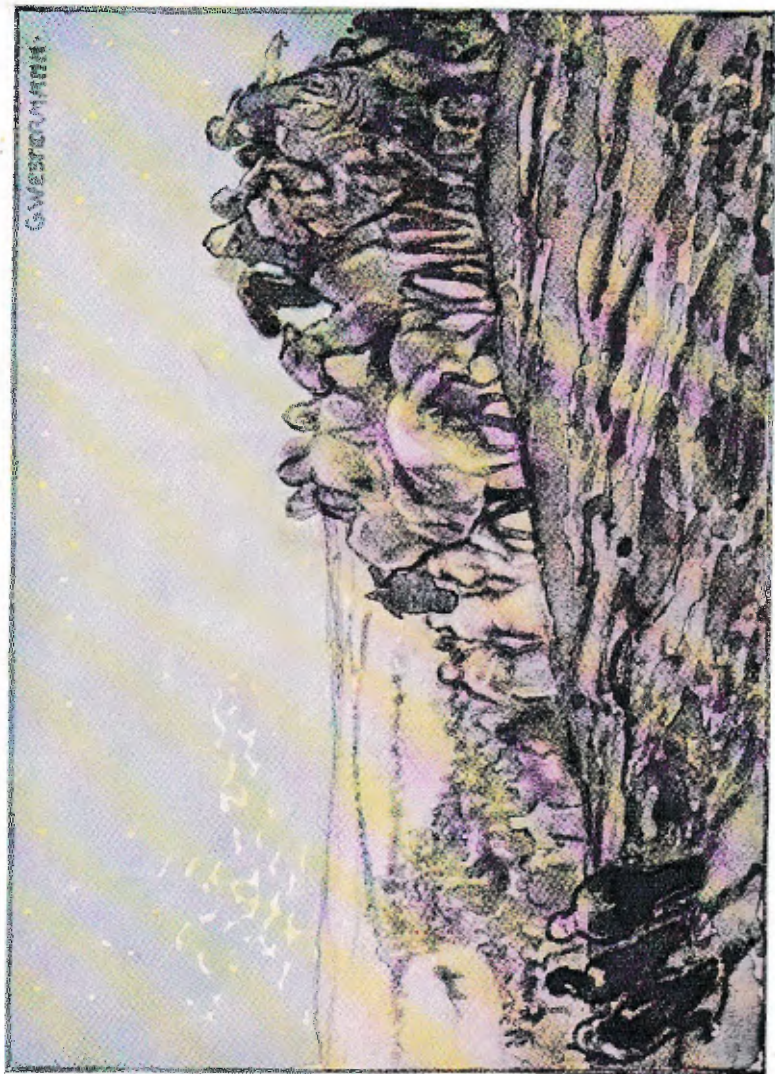
G. WESTERMAN

door Y. D. MULLER-MAESJIS
UITGEVERS-M. W. M. BREDEE-R. J. DAM

G. WESERHOFF.

"Laaf ons aan de stem ghoorzagen en naar het Kind gaan!"

EEN KERST-SPROOKJE

DOOR

IJ. D. MULLER MASSIS

ROTTERDAM

J. M. BREDÉE's BOEKHANDEL EN UITGEVERS-MIJ.

Het was een koude, heldere nacht in Palestina. Niet zoo koud, als 't in den winter is in Europa, als het vriest dat het kraakt en de velden, met sneeuw bedekt, over dag fonkelen in de zon en des nachts in de kille stralen der maan blinken. Maar toch voor het Oosten nog al koud. Ook had het den vorigen dag wat gesneeuwd, al was de sneeuw nu in de dalen geheel ontdooid, terwijl er ook nog maar zeer weinig op de hoogten was overgebleven. In dezen nacht nu was 't frisch in de open lucht en de sterren fonkelden aan de lucht. De menschen sliepen in hunne huizen. Maar eenige herders hielden de nachtwacht over hunne kudde in de vallei van Ephrata, dicht bij het stadje Bethlehem.

Ook de dieren hadden hunne rustplaats opgezocht in nestjes, hangend aan de takken der boomen, of in spleten der rotsen, of, gelijk de konijnen, in de onderaardsche holen.

De vossen hadden zich holen gegraven in de dicht met eiken, dennen en ander geboomte bedekte bosschen, waarvan sommigen hunne bladeren hadden afgeworpen, maar anderen, zóoals de ceders, met altijd dierend groen prijkten. Ook de slangen rustten in haar hol, gelijk hagedissen en ander in de zon vroolijk spartelend gedierte. Alleen eenige vogelen schenen hunnen slaap vergeten te hebben en fladderden rond in den stillen nacht, onder den sterrenhemel.

Het waren duiven en hoe vreemd was 't dat zij juist in dezen nacht niet sliepen, maar met de witte en roosachtig gekleurde vleugelen rondvlogen en haar gekoerd deden hooren.

Het klonk in den stillen nacht, nú eens als een klacht, een gemurmel, dat van uit een diep water scheen op te rijzen; maar dán was het weder veel vroolijker, alsof de vreugde trilde in den wiekslag harer vleugelen en in haar zacht gezang.

Niemand hoorde er iets van, dan alleen de herders die van hunne kudden op zagen naar de lucht, elkaar verwonderd aankeken en zeiden: „Wat zou dit toch zijn? Het is, of er muziek op de sterren speelt, die naar de aarde afdaalt en dan wêer opstijgt. 't Is, of er vleugelen ruischen. Dit kan de wind niet zijn, die door de palmen ruischt, want het is blad stil.”

„„Vreemd,““ zeide Jacob, een zestienjarige herder tot zijnen ouderen broeder Levie, „„zóoiets hoorden wij nooit en hoe menigen nacht bewaken wij reeds onze kudden!““

„Zouden wij 't ons niet inbeelden?“ zeide een andere herder, die Dan heette, „kan 't niet zijn dat nu en dan een koeltje vaart door de toppen der boomen en wij, nu 't alles zóo stil om ons heen is, meenen dat er een lied wordt gezongen?“

„„Zoude onze voorvader Koning David, toen hij als knaap de kudden van zijnen vader Isaï in dit dal weidde, ook wel eens zóo iets gehoord hebben?““ vroeg een andere herder, Simon genaamd, met peinzende blikken en leunend op zijn' staf.

„Ik weet het niet,“ zeide Dan; „maar wel weet ik dat hij een sterke en dappere jongeling was, die in

zijn jeugd een' leeuw en een' beer versloeg, die op de kudden aanvielen." „Ja," zeiden allen, „God had David lief, maar Saul was hem nog erger vijand dan 't verscheurende gedierte."

„Waar zouden die wilde dieren nu zijn en de vogelen?" vroeg de jongste herdersknaap, een jongen van veertien jaren. „Zouden zij allen slapen?" „Wel, natuurlijk, Benjamin!" zeiden allen in koor. „Allen, hoor!"

En zie, daar zagen zij juist een zwerm van houtduiven boven zich zweven. Duidelijk hoorden zij het ruischen der vleugelen en iets als een zacht gezang scheen tot hen nêer te dalen. Zelfs de schapen en lammeren vergaten een oogenblik te grazen en keken nieuwsgierig naar boven.

Maar het waren niet alleen de herders, die de duiven zagen en hoorden. Ook enkele vogeltjes werden er van wakker; zij piepten, even als of het ochtend werd, maar sliepen spoedig wêer in. Dit duivengekoer en geklapwiek drong ook door tot sommige holen en in de openingen der rotsen. De vos werd er het eerst van wakker. Hij wentelde zich om op zijn bed van mos en varen, bedekt met de afgekloven beentjes van kippen en jonge hazen en deed zijn best om te slapen. Ja, slaap maar eens, als zoo'n vreemd geluid je treft. Langzaam kroop hij uit zijn hol en keek naar buiten. Jawel, daar zat op den top van de rots een witte duif en koerde. Reintje deed niet zijn best haar te grijpen; hij was er te slaperig voor en had dien dag al genoeg gegeten. Maar hij moest hooren naar wat het duifje zong. Hij dacht, dat het van goedheid en zachtmoedigheid zong en hem toeriep: „Vos! Je moogt de kippen

en andere zwakke dieren niet zóo wreed vervolgen, grijpen en naar je nest sleepen, om ze op te eten. Je bent de schrik van de onschuld en menig vogeltje schrikt, als 't je aan ziet komen. Menig haasje vliegt voor je weg, als je komt. Ge zijt een roover, en al denkt gij dat je slim zijt, daar zijn er nog slimmeren op de aarde en zijt ge niet bang voor pijn en boog?"

„„Bang,” zeide de vos. „„Een vos zou bang zijn! Ga maar slapen, duifje en laat me met je gezang met rust! Goeden nacht!”” En de vos kroop zijn hol wêer in. Maar vreemd — hij kon dien nacht niet meer slapen. Als hij even indutte, droomde hij van eene menigte door hem verscheurde dieren, groot en klein; en hij dacht, boven hun gekerm en geklaag, de stem van de duif te hooren, die van liefde en vrede zong.

Ook het konijntje dat, niet ver van den vos, een slaappleats in een hol had gevonden en erg moê was, omdat men 't zoo gejaagd had, hoorde het duivengekir en het droomde van heerlijk groen gras en malsche bladen. Het dacht dat het een kinderhandje zag, dat hem vriendelijk streefde en telkens wat lekkers bracht. „'t Is nog zóo kwaad niet op de wereld,” dacht het konijntje en sliep wêer in.

Maar het vreemdste was, wat er in dezen nacht gebeurde in een open plek van het bosch, waar de hooge, ranke ceders en cypressen hunne machtige kruinen naar den hemel hieven en waar eene menigte van herten bijeen was, die in dezen nacht hier bij elkander was gekomen, om met elkander over hunne vele zorgen en groot verdriet te spreken. Die herten hadden een heel moeilijk jaar gehad. Er waren prachtsoorten onder met een twaalfarmig gewei en zeer

groot. Ook kleinere, die dicht bij hunne moeder bleven. Zij waren door jagers en door verscheurende dieren gejaagd en geplaagd. Velen waren er geschoten en onder hen, die nu in dit groote woud bijeen waren, waren zelfs kreupelen en gewonden. Droevig lieten zij hunne prachtige koppen hangen. Het scheen, of een traan aan hunne oogharen hing. Honger en dorst hadden zij. Zij geleken op het hijgende hert, waarvan eens Koning David in den 42sten Psalm zong.

En hoort! Daar ruischen ook boven hen vleugelen. Zij suizen door de bladeren en kruinen der boomen. Een zacht lied klinkt en de vermoeide herten kijken naar boven.

Het is hun alsof het lied klonk: „Gij zult geen' honger en geen' dorst meer hebben. Maar eenen heelen tijd rust.” En wat zagen zij? Eene menigte van bakken, gevuld met heerlijke spijsen, versch gras, waaraan de dauwdruppelen hingen, geurig brood in allerlei vorm en heerlijk gebakken; versch hooi en zachte koeken, werd vlak voor de herten op den fluweelachtigen boschgrond gezet. Al was het winter, eene menigte anemonen, rozen, lilies, violen en andere zuiderbloemen bedekte het mos en verspreidde de zoetste geuren. Voor het eerst bloeit de Kerstroos met hare sneeuwwitte blâren en groenend hart.

Zij hoorden een gezang en dachten dat de duiven ter eer van de zoeven ontloken Kerstroos zongen:

„Gij, dorenlooze,
Sneeuwwitte roze,
Ombloeit den stal,
En windt uw stenglen

Om 't hoofd van 't kind, bemind door d'Englen,
Wier koor Hem vroolijk loven zal."

„Gij, dorenlooze,
Sneeuwwitte roze,
Voor 't eêrst, deez nacht
Groeit gij op d'aarde,
Bloeit in de bloemenlooze gaarde,
Of Eden vrede ons wederbracht."

„Gij, dorenlooze,
Sneeuwwitte roze,
Der kindren rij
Zingt met u, Englen!
De Kerstroos wuift met blad en stenglen,
Vergeet uw leed! O! aard! wees blij!"

En hoort! dicht bij hen springt een bron uit de rotsen en haar zilverig water, klaar als kristal, glijdt langs de stammen, ruischt langs de bloemen en bevochtigt die. En altijd door wapperen de vleugelen der duiven en haar zingen vertroost de vermoeide herten.

Nu kunnen zij volop eten en drinken. Uit medelijden laten de ouderen de jongeren naar hartelust eten en drinken en gaan zich daarna aan het kostelijke brood en de heerlijke gaven te goed doen.

Wie bracht hun dit? Dat weten de herten niet, maar alleen de duiven. Steeds meerderen komen er aangevlogen en vullen de lucht met muziek. De sterren stralen in flonkerenden glans. De nachtwind kust, fluis-terend, de hooge toppen der cederen. De bloemen

blijven dien heelen nacht open; zij kunnen niet slapen en de beek fluistert alsof een Engel zong: „Liefde! Vrede! Vreugde!”

Nu legt de groote kudde der bontgevekte herten zich nêr en rust, na verzadigd te zijn, in het fluisterende woud. Geen spier trilt meer van vrees; het gehorende hoofd ligt rustig op den zachten grond. De moeder vlijt zich, zóo dicht mogelijk, naast haar jong en slaapt niet, vóór ook dit rust. En de duiven fluisteren zacht, om de rust der herten niet te storen. Een der oudste droomt dien nacht heel vreemd; hij dacht dat een zachte kinderhand hem streelde. En toen sliep hij weer rustig.

In een ander woud zat op een der hooge dennen, dicht bij de woestijn van Arabië, een raaf en liet zijn schor, eentonig, krassend geluid door de stilte van den nacht krijschen. Hij kon dien nacht niet slapen, zooals zijne broeders deden, maar hij was heel verdrietig en klaagde op droevige wijs: „Waarom ga ik altijd in het zwart? De andere vogels dragen een veel mooier pak; het blinkt soms van zilveren en gouden kleuren en hun lied klinkt zoo mooi, vroolijk als de lente en ik, ik zit altijd maar te brommen en te klagen. Altijd krassen; anders niet! En ach! ik at vandaag haast niets. Foei! wat is het heet in die Arabische woestijn. Niets dan zand, geel zand en steenen, ruwe rotsen, soms torenhoog en geen lekker gras, geene vogels waarop ik jagen kan, geene murmelende beken. Soms, met gieren en arenden, volg ik de lange karavanen op haren weg door de zandige, rotsachtige woestijn. Ik ben blij als er een ezel of kameel dood nêervalt, door honger en dorst bezweken. Dan heb ik

tenminste wat te eten; maar ach! de gieren en aren-
den zijn veel sterker dan ik en zij betwisten mij met
hunne scherpe bekken het kleinste stukje vleesch. Ik
mag blij zijn als zij mij niet dood pikken. Is dat een
leven? Altijd krassen en door de andere vogels uit-
gelachen worden. Zwartjas, zwartrok, doodgraver
noemen zij mij.... ach! ach!" Scherp en klagend
klonk het gekras van den raaf door den Kerstnacht.

Maar hoort! Daar ruischen vleugelen boven zijn
hoofd en hij hoort een geluid, als van zangers in de
lucht. „Wat is dit?" roept hij krassend uit. „Ach! 't
zijn vogelen die den zwartrok bespotten; zij lachen
om mijn zwart pak, mijn klagend geluid. Ach!"

Maar het lied was geen spotlied, het klonk vrien-
delijk en zacht. Een raaf begrijpt niet alles. Maar dit
hoorde hij wel: van tevreden zijn, niet morren en
altijd klagen, zongen deze klanken. Van Een', die aan
de raven hunnen zwarten mantel, aan den paradijs-
vogel zijn purperen en gouden kleed geeft. Die de
woestijn schiep en de met cederboomen beplante
bergen, Libanon en Hermon. Die de prachtige konings-
lelie doet bloeien, maar ook het nederige veldviooltje
niet vergeet. En de raaf dacht (ook een vogel kan
soms heel wonderlijk droomen), dat hij ergens heel
ver van daar, een kind zag, door eenzame streken
trekkend, gezeten op de knie zijner moeder, die op
een' ezel reed en een man, met een staf in de hand,
er achter. En dat kind lachte zoo vriendelijk tegen
de moeder en de wuivende palmboomen en al
de bloempjes van het veld. Het keek de muschjes,
die om hem hêen fladderden, zoo vriendelijk aan. En
de ezel liep zoo rustig en de zon straalde en de hemel

was zoo mooi blauw, dat alles sprak van vrede en stille vreugd.

„Wat ben ik toch een oude, vervelende knor-repot!” dacht de raaf. „Dat kind en die moeder en die man waren ook niet rijk gekleed en zij knorden toch niet . . . foei! dat ik zóo brommen kan!”

En wêer ruischten de duivenveêren en zongen van vrede en tevredenheid. Helder straalden de sterren en het scheen, dat de ochtend verlangde uit den nacht te verrijzen en alles met zijnen rozenglans te tooien.

De raaf klaagde niet meer, maar viel in slaap. „Rust nu maar wat uit, arme zwerver!” zongen de duiven. „Eén hoort uw roepen in den nacht, uw klagen in de dorre zandwoestijnen!”

„Ik ben toch een groot en machtig heer,”” dacht de adelaar dien nacht, vóór hij zijne geweldige vleugelen dicht plooide en insliep op een der hooge rotsen van het Libanonsche gebergte. Reusachtige toppen, met sneeuw bedekt, omringden hem. Maar het deerde hem niet. Hij had 't niet koud onder zijnen fluweelachtigen mantel. Die zat hem als een pelsjas. Hij sliep en droomde van de overwinningen, die hij deze dagen had behaald. Van jagers, die hij te slim af was geweest. Van lammeren, die blatend door hem waren opgenomen en naar zijn nest gevoerd. Van zijne reusachtige vleugelen en zijne machtige stem, die de schapen verschrikte. Had hij niet meer dan eens een kind opgenomen en het schreiend naar zijn nest, hoog in de bergen, gedragen? Wat gaf hij om de angst-krefen der moeder?

Hoog was de toren van zijn roofridderslot. Wie zou 't wagen, dien te beklimmen? Zijne krachtige

vleugelen bewogen zich in zijnen ourustigen slaap.

Nu meende hij een geruisch van vleugelen te hooren. „Zouden 't arenden zijn?” dacht hij. Maar neen! die slapen. Wat is het dan? En ook hij hoort een zingen, zacht en toch doordringend, zóodat hij er wakker van werd. „Ba!” bromde hij. „Wat behoeven arme lakeien den koning in zijn slaap te storen? Ik wil rusten en morgen mijne rooftochten voortzetten.” Maar het lied der duiven ruischte zóo mooi, zóo krachtig en toch vriendelijk te gelijk, dat zelfs het trotsche adelaarshart er naar moest luisteren. Zong dit lied van ootmoed en hoe de sterke door zachtmoedigheid moet uitmunten? Van overwinnen door te dienen? Zong het van liefde en goedheid? De trotsche adelaar begreep het niet; maar hij vond 't lied wel mooi. En hij dacht, dat de top van de rots, waarop hij zat, schudde. Dat de sneeuw van den Libanon smolt. Dat een vlucht van blanke, vriendelijke vogelen rondom de bergtoppen vloog. Dat het mos met mooie bloemen bloeide en de heerlijkste rozen geurden, waar 't alles vroeger sneeuw en ijs was geweest.

„'t Is een mooi lied!” dacht de adelaar, „maar geheel en al begrijp ik 't niet; alleen maar een beetje.” En de machtige vogel sliep weer, maar hij droomde onrustig.

Een man reed in dien Kerstnacht van de stad Jeruzalem naar Jericho, ook wel de palmstad genoemd. Hij zat te paard en reed langzaam. Want de weg was heel steil en ofschoon hij dien goed kende, moest hij toch zorgen, de rotsen en kloven te vermijden, die den weg, vooral 's nachts, moeielijk te berijden maakten. Wie dien man over dag gezien had, zoude bemerkt hebben, dat het niet geraden was, hem ongewapend

te ontmoeten. Zijn donker oog keek norsch en wrevelig. Booze woorden van wraak sprak hij. En dikwijls hief hij de hand dreigend op. Een lange speer, aan het uiteinde met ijzer beslagen, was aan den knop van zijn zadel vast gehecht. Nu en dan gaf hij een ruk aan zijn paard, alsof dit het helpen kon, dat hij boos en ongelukkig was. „Ha!” mompelde hij, „als ik hem in Jericho ontmoet, zal ik hem toonen, dat ik mij niet langer laat bedriegen! Niet te vergeefs noemt men mij den onverzoenlijke. Hij is mij, reeds meer dan een jaar lang, geld schuldig. Hij liet zijne honden losloopen in mijnen kostelijken wijngaard; kocht voor het geld dat hij mij schuldig is, een stuk land en beroemt zich nog op zijne booze daden. Maar ik zal hem toonen, dat ik niet tevergeefs „de Sterke” heet. Ik zal hem in de gevangenis laten zetten. Laten zijne vrouw en kinderen gaan bedelen, het is mijne schuld niet! Wee u, bedrieger! De wraak is zoet!” En hij zette zijn paard tot een draf aan.

Toch scheen hij maar half tevreden over zijn besluit en mompelde eenige onverstaanbare woorden. Hij hulde zich dieper in zijnen mantel en vervolgde zijnen weg. Op eens doet hij zijn paard stil staan en luistert. Wat is dit? Geruisch van vleugelen boven zijn hoofd. Waren 't nachtvogels die ontwaakten en dachten dat de morgen aanbrak? Maar wat was dan dat lied dat zij zongen? Hoe vreemd, heel vreemd. Zóo iets had hij nooit gehoord. Hoe kalm was die zang en tóch opwekkend, als of de avondwind fluisterde door de takken der cypressen, of de golven der zee wiegden tegen het rotsige strand, dat scheen te wijken voor die ruischende klanken.

Neen! Dát was geen kreet van „oog om oog en tand om tand!” Geen lied van het zwaard, als, in den ouden tijd, Lamech eens zong. 't Had veel meer van de stem eener moeder, die haar kind in slaap zingt, of van eenen vader die ernstig en tóch vriendelijk, spreekt tot zijn' zoon.

En de sterke man werd ontroerd. Het doodsbleeke gelaat van de vrouw zijns vijands, hunne schreiende kinderen, kwamen voor hem op. Hoe dikwijls had men hem niet gezegd, dat het leugens waren, die hem van zijnen vijand werden verteld. Dat die man hard werkte, om zijne schuld af te doen en niets vuriger wenschte dan hem alles te betalen.

Maar hij had 't niet willen gelooven. Aan zijne wraakzucht wilde hij voldoen . . . maar nú, dat vreemde lied in den nacht, die klanken, die van vergeving zongen . . . „Ik zal nog een poos wachten” zeide de man en deed zijn paard omkeeren. De sterren flonkerden met helderder glans. En altijd door hoorde hij het ruischen van vleugelen boven zijn hoofd. „Vergeving, verzoening, liefde!” ruischte het in de lucht en door de kronen der palmboomen heen.

Op den dag, die aan dezen wondervollen nacht vóóraf ging, was er in het kleine stadje Bethlehem, niet ver van Jeruzalem, eene groote drukte geweest. Eene volkstelling, door Augustus, Keizer van het Romeinsche rijk, bevolen, had er toen plaats en de hoofden der gezinnen togen daarheen, waar hunne voorouders hadden gewoond, om er te worden opgeschreven. De herbergen, karavansera's, waren overvol. Er waren twee personen aangekomen uit het Noorden

van het land, de provincie Galilea, uit de stad Nazareth. Zij moesten er zich laten opschrijven, daar de man Koning David, die vroeger te Bethlehem had gewoond, tot stamvader had. Zij waren erg moê van den langen tocht en klopten vergeefs aan iedere herberg aan. „Geen plaats!” klinkt 't hun overal tegen. „Waarheen nu?” zegt de man, die moedeloos wordt.

„Houd moed!” zegt de vrouw. „Hij die voor Koning David zorgde, doet 't ook voor ons!”

Een duif klapwiekt boven hun hoofd en zet zich op den rand eener spelonk neer, waarin men 's nachts het vee liet rusten. Vriendelijk speelt de avondzon op hare witte vêeren, die zij uitbreidt als een welkomst-groet. De man kijkt er naar en zegt: „Het is alsof er een Engel boven op die grot zit. Wat zou 't zijn?” „„Nee!”” zegt de vrouw; „„het is geen Engel, maar een bode des vredes, zooals Noach vroeger, toen de zondvloed begon te verminderen, uit de ark liet. Laat ons in die spelonk gaan! Ik ben moê. Laten wij er gaan rusten!””

En zij gaan er binnen en zetten zich op een houten bank neêr. De duif klapwiekt en het zonnelicht speelt op haar fluweelachtig kleed, wit, met een gouden krans omweven.

Na eenige dagen wordt de vrouw, Maria heette zij, moeder en legt haar kind, in doeken gewonden, in eene kribbe, die daar in die spelonk stond. Het kind glimlacht in zijn slaap. De avond valt en hult het westen in een zachten stralenglans. De sterren stralen en het ruischt boven de grot van vleugelen en zangen. Van vrede zingen die klanken en zij maken het kind niet wakker. De man luistert, de moeder is in gebed

gebogen over haar kind. Zij denkt dat Engelen zingen. Beiden vouwen de handen en zijn vol aanbidding. Het kind glimlacht, als zag het heerlijke gestalten in dien nacht.

In dien zelfden nacht voer een schipper met zijnen zoon, over de Middellandsche zee. Het was dicht bij de haven van Joppe, het tegenwoordige Jaffa. Het schip lag aan het anker, want men durfde Joppe bij nacht niet naderen om de vele en gevaarlijke rotsbanken en klippen die er voor lagen.

Kalm was de zee. Duizenden sterren wêerspiegelden zich in hare blauw-groene golven, zóo rustig, alsof 't er nooit had gestormd. Maar den vorigen dag was de Middellandsche zee zeer onstuimig geweest. Een storm had gewoed en had de golven torenhoog opgejaagd. Zij hieven zich op als aanstormende legerscharen, de witte pluimen wapperend boven de staalblauwe helmen. Geweldig loeide de storm over de opgezweepten baren. De schepelingen waren op het punt van vergaan. Maar daar zagen zij op eens, te midden van de wolken, als spookgestalten dansend op de zee, iets wits. Alsof een zwerm van blanke duiven kwam aangedreven, zooals zwanen soms de lucht doorklieven. Ieder keek er naar. Het was alsof boden des vredes zweefden boven de loeiende en aangroeiende golven en koers hielden naar het schip. Op eens ging de wind liggen; de golven kwamen tot rust en sloegen niet meer tegen het schip. De mast, bijna gebogen door den storm, kreeg weêr zijne gewone gedaante en rustig doorkliefde het schip de zee. De schepelingen begrepen het niet. Een dankgebed ruischte om de van den regen slap hangende zeilen.

En nu liggen zij stil, dicht bij de haven van Joppe. Maar over de zacht-vloeiende golven ruischt iets als muziek. Eerst zacht, dan krachtiger, alsof de fraaiste stemmen mêezongen in het koor. De ruwe rotsen luisteren; aan hare ruige toppen glinstert iets als tranen. De sterren fonkelen. Al helderder wordt haar glans, stralend op den zeespiegel en Jaffa's (zoo heet de stad nu) eeuwenoude rotsen. Dien nacht verging geen enkel schip op de rotsen.

In dien nacht straalden de sterren op het met goud bedekte dak van den tempel te Jeruzalem en over het prachtige paleis van Koning Herodes, den Grooten genaamd, aldaar tronend. Prachtig waren de marmeren bogen en zuilengangen van dit paleis. De sterren straalden op het beeld van Keizer Augustus in den voorhof en op de marmeren beelden van goden en godinnen.

Maar het sterrenlicht kon niet hêenboren door de gordijnen, hangend voor de ramen van 's konings slaapkamer. En al hadden zij 't kunnen doen, zij deden het toch liever niet. Zij hielden niet van dezen wreeden koning, evenmin als de onschuldige duiven, wier vleugelen niet ruischten boven zijn paleis en die voor hem niet zongen.

Hij was dezen nacht onrustig en kon niet slapen. Gedurig wentelde hij zich om op zijn prachtig, met goud en zilver bestikt en geweven bed, maar de rust kwam niet. Pas had hij zijne vrouw doen dooden en hij was niet van plan, zijne zonen te sparen. Eindelijk begon hij te droomen. Een vreemde droom. Hij zag een kind in eene spelonk liggen, in eene ruwe krib.

Maar hij droomde dat die krib al grooter en grooter werd en tot een troon aangroeide. En hij zag dat het kind koningsglans in zijne oogen had; maar 't was geen vurige, vrees gevende vlam. Zacht was de glans, alsof het maanlicht stroomde door het groene woud en speelde op de zilveren beek, er door hêen vloeiend.

De koning werd bang voor dat kind met zijne zachte en toch bevelende oogen. Hij droomde, dat zelfs de machtige Keizer Augustus en het heerlijke Rome zijnen glans verloor bij den gloed, die van dit kind uitstraalde. Dat de marmere goden en godinnen op den grond vielen, als door eene onzichtbare hand verbrijzeld. En nu zag hij in zijn' droom witte duiven in zijne kamer vliegen, schoon als de onschuld zelve. Maar aan hare halskragen glinsterden bloeddruppels en hij hoorde die op den grond vallen. Een vreemd geluid kwam tot hem, als van moeders, klagend om hare gedoode kinderen. Het vroeger bloeiende veld van Ephrata scheen eene wildernis geworden. En altijd drongen de klaagtonen in zijn oor.

Toornig werd hij wakker. Hij opende het raam. De nacht ging langzaam voorbij. Hij meende in het Oosten eenen vuurrooden bol te zien verschijnen, die altijd grooter werd. Hij sloot het venster. Maar altijd dwarrelden voor zijne oogen de duiven, met die roode druppelen aan haren hals.

De herders in de vallei bij Bethlehem hoorden nog altijd het ruischen van vleugelen en het zachte zingen. Maar vreemd; het scheen een oogenblik, dat boven dit ruischen een krachtiger wiekslag werd gehoord en

eene schoone gestalte, het witte kleed fier als een koningsmantel om hem hêen geslagen en eene van goud stralende harp in de hand, tot hen kwam. Zij werden bang en ook de vreedzame duiven fladderden hêen. Het licht dat hen omscheen, werd al helderder. De herders vielen ter aarde; maar nu zeide eene stem, welluidender dan de zachtste muziek: „Herders! weest niet bang! Er is dezen nacht een kind geboren, dat u en de aarde vrede brengt. Geen heerlijker dan Hij! Een Helper zal Hij zijn en God zalde Hem tot een Koning. In Bethlehem, in eene spelonk, een krib slaapt Hij nu... gaat er hêen en ziet Hem!”

Nu stonden de herders op, niet meer zoo bang als straks. En ook de duiven keerden kirrend terug, breidden hare witte vleugelen uit en het was als of zij „Vrede! Vrede!” zongen.

Het stralend zilver der sterren werd bleeker. Want hij die zóo had gesproken, werd gevolgd door eene menigte van broeders, de een nog schooner dan de andere. De een blonk als de zon, als zij in het Oosten opgaat, de lucht met rozige en paarsche, ja, allerlei kleuren tint en de in haar goud stralende wolkjes vroolijk doet zweven. De ander had het als zilver blinkend gezicht van de maan, de moeder van den nacht, die hare kinderen, de sterren begeleidt en zorgt dat er geene verdwalen. Wêer een ander droeg het hermelijnen kleed, dat de sneeuwbergen dragen, met de rozen er op, die de ondergaande zon er op strooit. Wêer een ander had de statige vlucht van een zwaan, die door de lucht roeit, de witte pluimen gedragen op den adem van het lentekoeltje.

Er waren er die een zwart kleed schenen te dragen

alsof zij rouwden, maar boven aan blonk een groen lint, de kleur der hoop, die in dezen nacht alle kleuren overtreft. Sommigen schenen verlangend op te zien, alsof zij bang waren voor de aarde en terug verlangden naar de zonnige, met bloemen prijkende tuinen, van waar zij kwamen en het vriendelijk licht dat uit 's Heeren oogen straalde.

Anderen bogen zich nieuwsgierig over, alsof zij iets heerlijks zochten in de richting van Bethlehem. De een strekte zijne handen zegenend uit en de ander scheen te bidden. Gelijk in de lente er telkens meer en meer knopjes en blaadjes aan struiken en boomen te voorschijn komen, zoo kwamen er uit de diepten van den hemel telkens meer en meer lichtgestalten. Er scheen geen eind aan te komen. De lucht gloeide van vreugde. Het koeltje blies door de breede blâren der palmen; 't was al muziek. En uit die rijen klonk een zang, zóo welluidend als Adam dien hoorde in den hof van Eden, toen de eerste avond in het Paradijs op zachte wieden daalde.

Nu eens klonk het lied als een krachtige psalmtoon, dàn als een zang, die uit tranen scheen geboren, maar in een' lach overging. Harpklank en fluitgeluid, zuivere klank van snaren van allerlei toon; een lied, begeleid door instrumenten, als de aarde niet heeft, klonk in dien Kerstnacht. „Vrede” was de hoofdtoon, waarin het „Eere zij God!” samensmolt tot eenen heerlijken klank. Van Gods „welbehagen” in menschen zong het koor en alles loste zich op in een Hallelujah, ter eere van het Kind, dat den Kerstnacht tot Dag maakt.

Nooit was God zóo innig, zóo uit het diepst der

ziel, geprezen. Lang bleef de hemelsche glans over het veld van Efratha zweven. Lang klonk de zang na, wêerkaatst door de heuvelen, die Bethlehem omringen.

De herders bleven luisteren, stil en diep geroerd. Totdat één het zwijgen brak en sprak: „Laat ons aan de stem gehoorzamen en naar het Kind gaan!”

En zij gingen vlug en lieten heel rustig de kudde achter op het veld. Zij zeiden het niet, maar gevoelden dat God die bewaakte. Jesaja's profetie, die sprak van een verkeeren van wolf met lam, ruischte als een lentewind door het veld. Zóo zingt in het woud de aeoolsche snaar, door geen hand bewogen, alleen door den wind bespeeld. En wêer fladderden de witte duiven boven hun hoofd. Maar zij zongen niet meer; na 't lied der hemelingen durfden zij 't niet meer doen.

Maar wel wezen zij hun den weg naar de spelonk, dicht bij Bethlehem. Dezelfde duif, die deze aan Maria had gewezen, zat wêer aan den ingang.

Stil gingen zij er binnen. Een lampje hing aan den muur en gaf één schemerend licht. Het wierp een zachten straal op het sluimerend kind. Maar het behoefde dit niet te doen. Er ging licht uit van het kind, dat alles in het rond verlichtte. De krib, de bank, het mos aan den muur, het vee in een hoek. De moeder zag naar haar kind en Jozef sliep.

Hoe zacht de herders ook binnenkwamen, hij hoorde eenig gedruisch en werd wakker. „Stil!” fluisterde hij en wees op het kind, dat in zijn' slaap lachte. „'t Is zoo schoon als een Engel,” dacht hij.

De Kerstnacht was reeds ver gevorderd en het licht der sterren begon te verbleeken. Nog stonden de her-

ders in de spelonk en zagen naar het Kind. Een rozige lichtstraal stroomde de grot binnen. En altijd helderder werd die. Het was buiten, of er vlammen speelden in het Oosten en zich tot een vreugdevuur wilden vereenigen. Eindelijk rees de zon op, een krans van stralen om het hoofd en vergulde de heuvels om Bethlehem, stroomde over het dal en tintelde om de stammen der palmen. Vogelen begroetten haar verschijnen, beken vloeiden, vroolijk murmelend, van de hoogten naar het dal. Overal zag men bloemen, op ranke stelen wiegelend, in dezen morgen op eens wakker geworden uit haren winterslaap. Want het scheen nog wel winter te zijn, maar werkelijk was het lente geworden.

Een der herders keek door de opening der spelonk hêen en staarde in de verte. Nog altijd zat de witte duif aan den ingang en zweefden de anderen boven de grot. Maar wat was dat? Wat zag hij in de verte aankomen? Droomde of waakte hij?

Vele dieren kwamen aan. Vogeltjes, van allerlei vëeren, kwamen aangetrippeld, de kopjes nieuwsgierig gerekt. Konijnen, niet schuw meer en daar achter een vos, langzaam, met hangende staart, als een kind dat kwaad deed, maar beloofde, het niet meer te doen. Prachtige herten, met hun twaalfarmig gewei; maar 't scheen, of zij hunne kronen bogen. Kleinere, door de moeders begeleid. Een raaf, zwijgend en niet meer met schor gekras om zijn lot klagend. Er blonk een zonneglans op zijne zwarte vleugelen. Daar kwam ook de adelaar aan, niet meer zoo trotsch als vroeger, maar als een smeekeling, die vergeving vroeg. En meerdere dieren kwamen, te velen om te noemen. Zij

zagen er zóó ootmoedig en gedwee uit, als lieten zij door een Kind zich leiden.

Maar ook menschen kwamen. De herders (want alle waren uit de grot gegaan) zagen den man naderen, die zijnen vijand in de gevangenis had willen werpen. Hij had twee kinderen naast zich, die hij vriendelijk aankeek. Ook de ouders, die hij had willen straffen, kwamen rustig aan. Daar waren ook de visschers van het schip, dat voor Jaffa gēankerd had en 't scheen wel, dat zij een geschenk brachten.

Een oude man met grijzen baard, leunend op zijnen staf en dien men Simeon noemde, kwam aan en achter hem eene vrouw, die eene profetes scheen te zijn. Zij sprak in verrukking. Altijd grooter werd de optocht naar het kind. Zij waren, dachten de herders, zóó talrijk als de Engelen in dien nacht. Zóó ver de horizont reikte, zag men voetgangers.

Ook het brieschen van paarden meenden zij te hooren, alsof er ruiters kwamen. En waren dát kameelen in de verte, met statigen stap aantredend, rustig als schepen, die niet de zee, maar de woestijn doorvaren?

Mannen, met tulbanden om het hoofd en vorstelijke mantels aan, zaten er op. Eén man alleen kwam niet. Het was Koning Herodes. Na dien nacht dacht hij altijd aan het Kind. Waar dit voor anderen een oorzaak van vrede en vreugde was, was hij er bang voor.

Maar het Kind in de kribbe was niet bang voor hem.

